

og naar Bygningens Forsald kan forringe Pantet i en saa bethdelig Grad? Men vil dette ikke være til Skade for en stor Classe af Medborgere, som vilde faae overordentlig ondt ved at staae sig Laan, i Sædeleshed saalænge vore Creditforeninger holde paa den Bestemmelse, at man ikke kan faae Laan, uden at man har en Eiendom af en dog ikke saa ganske ringe Størrelse? Dette er et Moment, jeg vil tillade mig at lægge Thingets Medlemmer paa Hjerte. Man bør ikke fra Provindserne bortdrage Bestyrelsen af saadanne Ting, som efter deres Natur aldeles ikke burde være Stats-sager, men Communesager, forsaavidt der overhovedet skal blandes offentlig Bestyrelse og Myndighed ind i dette Forhold, der dog egentlig er et Familienforhold. Skal imidlertid det Offentlige indblandes i denne Sag, og det kan vel ikke undgaaes, vilde det Rigtigste efter min Formening være, at man i hver Amtsradsreds havde et Overformynderi, som blev bestyret under Amtsradsdets Tilsyn. Naturligviis er det en Selvfølge, at naar der i det Hele taget skal være offentligt Tilsyn, maa der ogsaa være et offentligt Ansvar; thi jeg er enig med det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Alders) i, at Hovedsagen er, at de Umyndige, hvis Midler sættes hen under Bestyrere, som de hverken selv kunne vælge, eller som deres Forældre kunne vælge for dem, faae fuld Sikkerhed, men jeg troer, at der ved den communale Bestyrelse og det communale Tilsyn faaes en ganske anden Sikkerhed for Panternes Værdi og, hvad den grunder sig derpaa, for de Umyndige, end naar der oprettes en saadan Statsanstalt, hvor Alt er concentreret paa een Haand, samt hvor de stæbkelige Myndigheder faae mindst Indflydelse. — Der er imidlertid en anden Side ved denne Sag, og det er egentlig den, hvorom jeg vil tillade mig at udtale mig. Det er efter min Mening ikke rigtigt, at Overformynderiets og de Umyndiges Midler skulle danne Grundlaget for et Laaneinstitut; thi, naar man seer hen til Fortidens Erfaringer, vil man vide, at der med alle det Slags Tilsyn, som hidtil have været tilveiebragte, ikke har fundet nogen betryggende Taxation Sted af mangen en Eiendom, saaledes at mangfoldige Midler ere gaaede

tabte. Der er en anden Maade, hvorpaa man til Fordeel i flere Henseender kunde anbringe Pengene. Jeg troer nemlig, at man, istedetfor at den store Masse af Pengene nu er anbragt ved directe Udlaan i faste Eiendomme, medens derimod kun omtrent en Syvendedeel er anbragt i Creditobligationer, snarere burde gaae den modsatte Vej, saaledes at den store Masse anbragtes i Creditpapirer og derimod den mindre Deel — men ganske vist en Deel — til directe Udlaan i saadanne Eiendomme, der ikke kunne nyde godt af Creditforeningerne paa Grund af deres ikke tilstrækkelige Størrelse. Jeg troer, at den Sikkerhed, som derved vilde blive ydet de Umyndige, vilde være meget mere værd end den, der kan ydes dem ved, at Pengene indestaae i en enkelt Eiendom, idet den solidariske Ansvarlighed af den hele Forening maa betrygge ganske anderledes end en enkelt Eiendom, med Hensyn til hvilken der trods al anvendt Flib, dog kan tages fejl ved Bedømmelsen af Værdien. Det vilde ogsaa efter min Mening være nyttigt for Creditvæsenet her i Landet i det Hele, at disse Papirer fik en stadig Afgang, en stadig Søgning hvert Aar med Beløb, som ikke ere ubethdelige, thi derved vilde mange Flere sættes istand til at faae deres Laan i Creditforeninger og befries fra den Afhængighed, hvori saa Mange af Befolkningen nu staae til dem, af hvem de maae laane. Dette er et Punkt, hvorpaa jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden hos det Udvalg, som jeg haaber vil blive nedsat i Sagen. Jeg vil spørge, om man ikke, naar man lader Taxationerne foregaae gennem Creditforeningerne — det vil sige, naar Pengene anbringes i Creditpapirer — kan være overbevist om, at der vil ligge en ganske anderledes Indsigt til Grund for dem end den, der vil være tilstede, naar de foretages af et Par Mænd, der udnævnes af Retten, eller naar Controllen med dem blot finder Sted af en Bestyrelse, for hvilken dette ikke kan være nogen egentlig Hovedsag, hvorimod Controllen med Hensyn til Creditforeningerne føres af en Mand, hvis Hovedopgave det er at paasee hele dette Instituts Soliditet. Vilde man gaae den Vej, hvorpaa jeg her har henpeget, skulde